

EKONOMICKÁ REFORMA V EVROPĚ, ÚNOR 2002 - SHRUTÍ

REALIZACE EVROPSKÉHO POTENCIÁLU

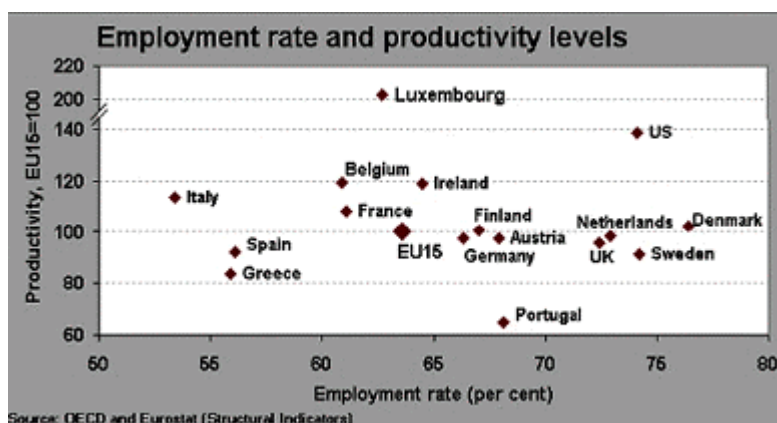
Aby Evropa fungovala

Pro Británii je důležité to, co se děje v Evropě. Prosperita Evropy je i naší prosperitou.

Bílá kniha vlády na téma ekonomické reformy Evropy, vydaná v předvečer barcelonského zasedání Rady Evropy v březnu r. 2002:

- nastiňuje vizi EU jako **dynamicky se rozvíjejícího, prozaměstnanostního a sociálně inkluzivního ekonomického systému**, tj. desetiletý cíl, na němž se dohodli vedoucí představitelé EU na lisabonském zasedání Rady Evropy v březnu r. 2000, a
- zvažuje **náročnou reformu** trhu produktů, pracovních sil a kapitálových trhů, nutných pro naplnění těchto cílů a nastolení blahobytu a sociální spravedlnosti v zájmu všech občanů Evropy a dnešních i budoucích generací.

Navzdory značnému pokroku, dosaženému v průběhu dvou let od lisabonské schůzky, EU dosud v určitých ohledech zaostává za výkony svého amerického souseda a rovněž za svými původními nadějemi. Vyplnění těchto mezer je důležité pro Evropu, Spojené království i světovou ekonomiku jako celek.

Graf: Míra zaměstnanosti a úrovně produktivity

Legenda: Lucembursko, USA, Belgie, Irsko, Itálie, Francie, Finsko, Nizozemí, Dánsko, Španělsko, patnáctka EU, Rakousko, Německo, Spojené království, Švédsko, Řecko, Portugalsko

Míra zaměstnanosti v procentech

Zdroj: OECD a Eurostat (strukturální ukazatele)

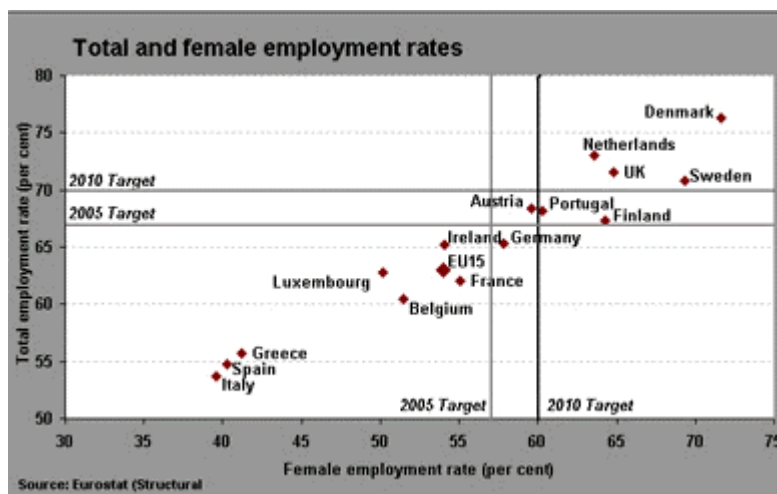
Evropské ekonomické reformy jsou prioritou EU

Vedoucí představitelé zemí EU se před dvěma lety v Lisabonu zavázali vybudovat „nejkonkurenčnější a nejdynamičtější znalostní ekonomiku na světě, schopnou udržet hospodářský růst a vytvořit větší množství kvalitnějších pracovních míst a lepší sociální soudržnost“. Mnoho cílů již bylo dosaženo, např. pět milionů nových pracovních míst, kvalitnější nabídka spotřebitelům a otevřenější trh pro podnikání.

V zájmu uplatnění plného potenciálu EU je však zapotřebí dalších reforem. Jejich akutní potřeba je dána stárnutím populace, blížícím se rozšířením Unie a přechodem většiny států na novou společnou měnu, euro. To vyžaduje dvojí přístup:

- zvyšování nedostatečné **míry zaměstnanosti**
- péči o klíčové faktory **růstu produktivity**

Poskytování větších **možností zaměstnání pro všechny** se musí stát prioritou evropského záměru zajistit stav, kdy by rostoucí prosperita měla dopad na všechny skupiny obyvatelstva. V Lisabonu byly stanoveny cíle do r. 2010 s ohledem na celkovou míru zaměstnanosti i míru zaměstnanosti žen. Dílčí cíle pro každou z obou kategorií a padesátiprocentní cíl v případě starších pracovníků byly doplněny o rok později, během schůzky vedoucích představitelů EU ve Stockholmu. Vláda tímto vřele vítá zaměření španělského předsednictví na zaměstnanost, vyjádřené v barcelonské agendě.

Graf: Celková míra zaměstnanosti a míra zaměstnanosti žen

Legenda: Celková míra zaměstnanosti v procentech

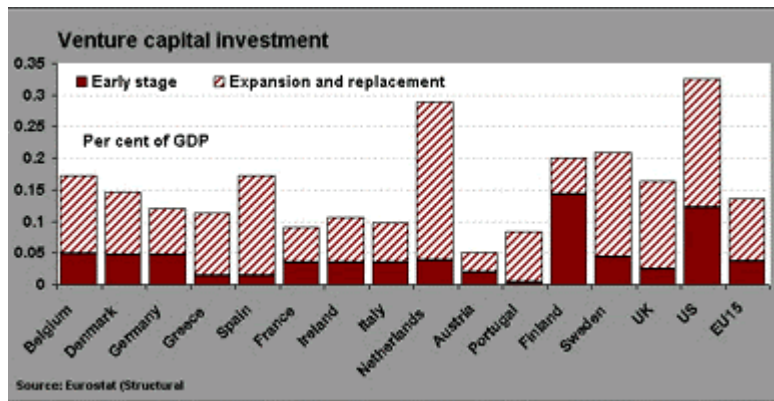
Cíl pro r. 2010, 2005

Míra zaměstnanosti žen v procentech

Zdroj: Eurostat

Reforma na národní úrovni a dotvoření jednotného trhu EU jsou klíčové požadavky, ovlivňující **růst produktivity**.

- **konkurence** – zajištění otevřenějších trhů, rigorózní konkurenční politika, menší ale cílenější pomoc státu
- **investice** – zejména v oblasti menších podniků, pomocí výkonných a integrovaných finančních trhů s doplněním investic do vysoce kvalitních veřejných služeb
- **podnikání** – podpora kvalitnějšímu finančnímu a regulačnímu prostředí včetně podnikového kapitálu (viz graf) a vytváření prostředí, schopného uvědoměle rizikové činnosti
- **inovace, výzkum a vývoj** – vyhodnocování, šíření a uvolnění potenciálu nového myšlení v podnikání i na akademické úrovni
- **kvalifikace** – poskytování celoživotního vzdělávání v zájmu znalostní ekonomiky za účelem podpory sebevědomí a důstojnosti jednotlivce a vyloučení sociální exkluze.

Graf: podnikový investiční kapitál

Legenda: Raná fáze Expanze a náhrada

Procenta HDP

Belgie, Dánsko, Německo, Řecko, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Nizozemí, Rakousko, Portugalsko, Finsko, Švédsko, Spojené království, USA, Evropská patnáctka

Zdroj: Eurostat

Ekonomická reforma Evropy – priorita Spojeného království

Lisabonské cíle jsou plně komplementární s klíčovými zásadami s vnitropolitickými přístupy vlády Spojeného království, tj. že **ekonomická prosperita a sociální spravedlnost jsou vzájemně propojené**, a že **pracovní příležitosti jsou nejlepší pojišťkou proti sociální exkluzi**.

Reformující se dynamická Evropa s plnou zaměstnaností by byla Evropou zvýšených konkurenčních tlaků, důvěry a růstu, Evropou, která by současně napomáhala a zprostředkovávala snahu Spojeného království **o zvýšení produktivity a hospodářské výkonnosti země**.

Přes třičtvrtě milionu britských firem obchoduje se zbytkem EU. Tyto obchody činí více než jednu polovinu celkového vývozu Spojeného království a podmiňují kolem tří milionů pracovních míst v zemi. Silnější trh EU by znamenal silnější ekonomiku Spojeného království.

Hmatatelné přínosy integrace v reformující se EU jsou již evidentní, a jejich význam poroste s pokračujícími reformami:

- právo **pracovat, studovat a pobírat důchod** v kterémkoli členském státě EU
- úspory **energií a komunikačních poplatků** a levnější **letenky** na liberalizovaných trzích při rostoucí konkurenci
- kvalitnější **ochrana spotřebitelů**, např. řidičů motorových vozidel v případě nehody kdekoliv na území EU, kteří budou moci uplatnit pojistné ve svých domovských zemích
- **vzájemné uznávání norem**, které umožní britským výrobcům prodávat v celé EU bez nákladných národních certifikací.
- otevřenější, transparentnější a konkurenčnější **veřejné zakázky**, které sníží finanční břemeno daňových poplatníků
- **ekologické přínosy**, např. společné emisní normy pro motorová vozidla

Evropská ekonomická reforma je globální prioritou

EU je součástí stále více propojeného světa. Evropské příležitosti, odpovědnost a výzvy nekončí na jejich hranicích.

Globalizace musí působit pro blaho všech zúčastněných. **Reformující se, silnější a dynamičtější Evropa** bude lépe schopna:

- **přímým způsobem** prospívat svým sousedům, neboť její tržní ekonomika bude silnější a otevřenější
- **nepřímo** prospívat svým sousedům tím, že její reformní zkušenost může poskytnout příklad zemím, usilujícím o reformu vlastních ekonomických a sociálních struktur
- **bořit obchodní bariéry** a napomáhat růstu, rozvoji a kvalitnější světové kontrole mnohostranného systému obchodu, a to zejména mimo rámec rozvojové agendy Světové obchodní organizace z Dauhá
- hrát vedoucí úlohu při **reformě mezinárodní finanční architektury** a podpoře zdravých a udržitelných makroekonomických rámců
- plnit a podporovat plnění **rozvojových úkolů a výzev tisíciletí**, jakož i další cíle rozvoje
- zaměřit se na **udržitelný rozvoj** se zřetelem na ekonomické, sociální a ekologické cíle v globálním i unijním kontextu, čímž pomůže zlepšit kvalitu života dnešních i příštích generací

POKROK OD LISABONSKÉHO ZASEDÁNÍ

Reformní proces, zahájený před dvěma lety v Lisabonu a podpořený ve Stockholmu, již přinesl výsledky, jak ukazuje následující tabulka. Tento pokrok byl umožněn intenzivnějším užíváním systému „otevřené koordinace“ při tvorbě politiky EU. Jde o aplikaci nejlepších praktik, kolegiálního tlaku a hodnocení v přístupu ke společným problémům EU, které mohou vyžadovat na míru šitá národní řešení. Přestože bylo dosaženo mnoha cílů, většina práce je stále před námi.

Inovace	Ekonomická reforma jednotného trhu	Současná sociální agenda
<ul style="list-style-type: none"> ✓ EIB uvolní €1mld podnikového kapitálu na podporu SME ✓ Plně uvolněný a konkurenceschopný telekom v r. 2001 ✓ Pravidla pro elektronické fakturování ✓ Výsledková listina evropských inovací ✓ Regulační rámec pro rozhlasové kmitočty a broadband ✓ Charta malých podniků do r. 2000 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Další deregulace poštovních služeb v r. 2001 ✓ Registr státní pomoci a výsledků do července 2001 ✓ Strategie bourání bariér službám v r. 2000 ZAMĚSTNANOST ✓ Od Lisabonu pět milionů nových pracovních míst ✓ Implementace plánu akční mobility ✓ Vyšší úroveň pracovní skupiny pro kvalifikaci a mobilitu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Program a ukazatele sociální inkluзивity ✓ Národní akční plány na potírání sociální exkluze ✓ Zpráva o udržitelnosti důchodů v EU ✓ Akční plán udržitelného rozvoje v červenci 2001

Jak dál po Barceloně – další kroky

Výzva v zájmu reformující se, rozšiřující se, dospívající, integrující se a otevřené EU má ukázat smělé ambice a rozhodný pokrok a je kombinací široké vize a konkrétních kroků. Níže uvedený přehled nastiňuje názory britské vlády na základě priorit španělského předsednictví ve vztahu k barcelonskému zasedání Rady Evropy v r. 2002, a na to, jakým směrem by se tyto kroky měly ubírat. Jistě jde o ambiciózní agendu, ale občané Evropy se s málem nesmíří. V Barceloně a v příštích měsících a letech musí vedoucí představitelé Evropy dokázat, že na to mají.

Evropská ekonomická reforma: příští kroky

- reforma **politiky pracovního trhu** tak, aby došlo k plné zaměstnanosti a zaměření na celoživotní vzdělávání a příležitosti pro všechny
- omezenější a cílenější **regulace**
- liberalizace trhů rizikového kapitálu do r. 2003 a finančních trhů obecněji do r. 2005
- otevření trhů s **energetikou** a rozvoj evropských sítí telekomunikací, dopravy, plynu a elektřiny
- skromnější ale cílenější **státní podpora**
- zvýšená profesní mobilita při **vzájemném uznávání profesní kvalifikace**
- podpora **výzkumu a vývoje** v rámci EU
- přehodnocení a zvážení obchodních a investičních vztahů mezi **EU a USA**